

MINISTERUL
AGRICULTURII,
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI MEDIULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA

МИНИСТЕРСТВО
СЕЛЬСКОГО ХОЗЯЙСТВА,
РЕГИОНАЛЬНОГО РАЗВИТИЯ
И ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

MD-2005 mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 9
Tel. 022 20 45 81; Fax 022 22 07 48, E-mail: madrm@madrm.gov.md, WEB: www.madrm.gov.md

20.03.2020 Nr. 12-09/03

La nr. 13-09/09 din 18.02.2020

Secția politici de aer
și schimbări climatice

AVIZ DE EVALUARE PREALABILĂ

Urmare a examinării solicitării *Secției politici de aer și schimbări climatice* din cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (MADRM) privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluare prealabilă) pentru proiectul **Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040**, în conformitate cu prevederile Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu, Vă comunicăm rezultatele procedurii de evaluare prealabilă.

Potrivit art. 5 alin. (3) din Legea nr. 11/2017, informația privind determinarea necesității efectuării evaluării strategice de mediu (evaluarea prealabilă) a proiectului „Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040”, a fost publicată pentru consultare pe pagina web oficială a MADRM la secțiunea destinată special pentru această procedură, link-ul: http://madrm.gov.md/sites/default/files/13-09-09%20din%2018.02.2020_solicitare%20evaluare%20prealabila.pdf și transmisă pentru avizare autorității din domeniul ocrotirii sănătății (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale) prin scrisoarea nr. 12-09/958 din 24.02.2020. Prin urmare, nu au fost primite comentarii și propuneri din partea publicului, iar Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a comunicat prin scrisoarea nr. 04/1434 din 06.03.2020, susținerea proiectului Planului de acțiuni.

În rezultatul examinării și verificării informației prezentate, aplicând criteriile de determinare a necesității efectuării evaluării strategice de mediu pentru planuri și programe conform anexei nr. 1 la Legea nr. 11/2017, utilizând *setul de întrebări* din anexa nr. 4 la Ghidul cu privire la efectuarea procedurilor privind evaluarea strategică de mediu, aprobat prin Ordinul ministrului agriculturii, dezvoltării regionale și mediului nr. 219/2018, și urmare a consultării informației cu autoritatea din domeniul

ocrotirii sănătății (Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale) și cu publicul interesat, MADRM **decide** că Planul de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 nu va avea efecte semnificative asupra mediului și **nu necesită a fi supus evaluării strategice de mediu.**

Motivele care au stat la baza prezentei decizii sunt următoarele:

Obiectivul proiectului Planul de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor (HCFC) halogenate pentru anii 2016-2040, constă în realizarea angajamentelor asumate de către Republica Moldova în urma aderării la Convenția de la Viena pentru protecția stratului de ozon (Convenția de la Viena, 1985) și la Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon (Protocolul de la Montreal, 1987).

Activitățile prevăzute în *Programul de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 856/2016, se axează pe reducerea poluării aerului, integrarea principiilor de dezvoltare durabilă, dezvoltarea economică verde, prevenirea schimbărilor climatice, promovarea tehnologiilor prietenoase mediului în sectoarele economiei naționale.

Conform *obiectivului general* al Programului, către anul 2040 este prevăzută eliminarea completă a hidroclorofluorocarburilor din consum. Pentru atingerea acestui obiectiv au fost planificate mai multe activități, care vor fi realizate în patru etape:

- etapa I (2016-2020) – se axează pe reducerea cu 35% a consumului admisibil de HCFC;
- etapa II (2021-2025) – se axează pe reducerea cu 67,5% a consumului de HCFC;
- etapa III (2026-2030) – se axează pe reducerea cu 97,5 % a consumului de HCFC;
- etapa IV (2031-2040) – se axează pe eliminarea completă a HCFC din consum.

Termenul de realizare al *Planului de acțiuni pentru implementarea Programului în anii 2016-2020* expiră în acest an, fapt ce a dus la necesitatea elaborării și aprobării unui nou Plan de acțiuni pentru etapele II și III de realizare a Programului, care vor asigura continuitatea acțiunilor inițiate și vor contribui la realizarea obiectivelor stabilite în Program.

Astfel, Planul de acțiuni pentru anii 2021-2030 cuprinde **acțiuni ce vizează perfecționarea cadrului normativ și măsuri de ordin tehnic, de informare, de conștientizare a publicului, precum și măsuri economice și organizatorice.** Acțiunile planificate vor asigura continuitatea activităților realizate la etapa precedentă (2016-2020) de implementare a Programului și se vor axa pe reducerea cu 67,5% a consumului admisibil de substanțe care distrug stratul de ozon, incluse în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal.

Planul de acțiuni pentru perioada 2021-2030 prevede activități ce țin de:

- revizuirea cadrului normativ în domeniu (clasificare, etichetare și ambalare a HCFC);
- crearea sistemului electronic de raportare a datelor cu privire la HCFC;
- stabilirea contingentelor anuale de import a HCFC;

- formarea și atestarea specialiștilor din domeniul tehnicii frigului;
- reutilizarea echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului existente ce funcționează cu substanțe care distrug stratul de ozon, cu freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali;
- consolidarea capacității Serviciului Vamal, instruirea teoretică și practică a colaboratorilor vamali;
- consolidarea capacităților instituțiilor de învățământ de profil, prin elaborarea materialelor didactice, dotarea cu echipamente și instrumente;
- informarea și sensibilizarea publicului ș.a.

În sensul celor menționate, specificăm că implementarea activităților prevăzute în plan vor avea un impact pozitiv asupra mediului și sănătății populației, dat fiind faptul că măsurile se vor axa pe suprimarea eșalonată a substanțelor care distrug stratul de ozon. Scoaterea din uz a acestor substanțe va contribui la îmbunătățirea calității mediului, în special a aerului, care este expus riscului aferent manipulării în condiții nesigure a echipamentului și utilajului ce conține HCFC. Scurgeri accidentale de hidroclorofluorocarburi în aerul atmosferic au loc în timpul efectuării lucrărilor de deservire tehnică a instalațiilor frigorifice și de condiționare a aerului. Astfel, organizarea cursurilor de instruire a specialiștilor frigotehniști, prevăzută în proiectul Planului de acțiuni, va asigura desfășurarea în condiții de siguranță a activităților în acest domeniu, contribuind la protecția mediului înconjurător. Activitățile de informare și conștientizare cu privire la substanțele care distrug stratul de ozon (SDO), de asemenea, au drept scop sensibilizarea utilizatorilor privind manipularea cu prudență a echipamentelor ce conțin SDO în vederea prevenirii poluării aerului atmosferic.

Totodată, proiectul Planului de acțiuni include măsuri privind reutilizarea echipamentelor frigorifice și de climatizare a aerului care funcționează cu substanțe ce distrug stratul de ozon, enumerate în grupa I din anexa C la Protocolul de la Montreal, sau substituirea acestora cu echipamente ce utilizează freoni alternativi de generație nouă, inclusiv freoni naturali (hidrocarburi: propan; izobutan; ciclo-; izopentan; H₂O, NH₃, aer, heliu și CO₂). Trecerea la utilizarea freonilor alternativi va contribui la prevenirea poluării mediului cu substanțe ce distrug stratul de ozon.

Odată cu elaborarea proiectului *Planului de acțiuni pentru anii 2021-2030*, a fost necesară operarea unor modificări și în *Programul de suprimare eșalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040*. Programul stabilește orarul de suprimare eșalonată a HCFC și prevede cantitatea permisă pentru import, în fiecare an aparte, până în anul 2020 (tabelul nr. 8 din anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 856/2016). Pentru următorii ani cantitatea anuală de import nu este stabilită. Astfel, tabelul nr. 8 a fost completat cu prevederi privind cantitatea anuală de HCFC permisă pentru import în anii 2021-2030.

În anul 2020, cantitatea de HCFC permisă pentru import constituie 11.000 kg. Pentru a atinge o reducere a consumului de HCFC cu 67,5% din nivelul de bază, către anul 2025 (etapa II), cantitatea se va micșora cu 1.100 kg anual. Astfel, conform prevederilor Programului, în anul 2025 cantitatea de HCFC permisă pentru import va

constitui 5.500 kg. Ulterior, la etapa III, consumul de HCFC urmează a fi redus cu 97,5%, cantitatea permisă pentru import în anul 2030 fiind de 400 kg.

Prin urmare, măsurile din informația prezentată asupra proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040, *nu conține careva activități care cad sub incidența anexelor nr. 1 și 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului.*

Avizul de evaluare prealabilă se emite cu următoarele condiții:

1. Respectarea prevederilor cadrului normativ național și internațional în procesul de definitivare a proiectului Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040:

- Convenția de la Viena privind protecția stratului de ozon din 22.03.1985;
- Protocolul de la Montreal privind substanțele care distrug stratul de ozon din 16.09.1987;
- Legea nr. 852/2002 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la regimul comercial și reglementarea utilizării hidrocarburilor halogenate care distrug stratul de ozon;
- Hotărârea Guvernului nr. 856/2016 privind aprobarea Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia în anii 2016-2020.

2. Orice modificare sau extindere a măsurilor sau acțiunilor prezentate în informația asupra Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040, inclusiv includerea de activități care cad sub incidența anexelor nr. 1 și 2 la Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, implică obligativitatea supunerii repetate a Planului respectiv, procedurii de evaluare prealabilă în conformitate cu prevederile Legii nr. 11/2017 privind evaluarea strategică de mediu.

Prezentul aviz de evaluare prealabilă este valabil de la data emiterii, pe toată perioada de valabilitate a Planului de acțiuni pentru implementarea în anii 2021-2030 a Programului de suprimare eşalonată a hidroclorofluorocarburilor halogenate pentru anii 2016-2040, dacă nu intervin modificări ale acestuia.

Prezentul aviz reprezintă un act administrativ, iar nerespectarea condițiilor acestuia constituie temeiul unei acțiuni în justiție în baza prevederilor Codului administrativ al Republicii Moldova nr. 116/2018.

Secretar de stat

D. Andros

Dorin ANDROS